

Otázky a odpovede týkajúce sa zoznamu EÚ obsahujúceho nespolupracujúce daňové jurisdikcie

Brusel 12. marec 2019

Zoznam EÚ je spoločným nástrojom členských štátov na odstraňovanie rizík zneužívania daňového systému a nespravodlivej daňovej súťaže. O jeho vytvorení prvýkrát hovorí [Komisia vo svojej vonkajšej stratégii pre účinné zdaňovanie z roku 2016](#), kde poukázala na to, že jediný európsky čierny zoznam by mal oveľa väčšiu váhu ako celá škála zoznamov jednotlivých krajín, pričom by mal odrádzajúci účinok na problematiku tretie krajiny. Členské štáty túto myšlienku podporili a [prvý zoznam EÚ obsahujúci nespolupracujúce daňové jurisdikcie schválili v decembri 2017](#). Tento zoznam bol výsledkom rozsiahleho preverovania 92 jurisdikcií, pri ktorom sa použili medzinárodne uznávané kritériá dobrej správy vecí verejných. Krajiny, ktoré boli nakoniec zapísané na čierny zoznam, sú tie, ktoré na najvyššej úrovni neprijali záväzok, že budú dodržiavať dohodnuté normy dobrej správy vecí verejných. Mnohé ďalšie krajiny sa zaviazali, že kritériá týkajúce sa zostavovania zoznamu splnia do stanovenej lehoty (väčšinou do konca roka 2018). S cieľom uistiť sa, či si tieto krajiny splnili záväzky v plnej miere a včas, sa členské štáty dohodli, že situáciu v týchto krajinách by mala sledovať skupina pre kódex správania a Komisia. Po uplynutí uvedenej lehoty bola Komisia požiadaná, aby posúdila napredovanie týchto krajín, aby členské štáty mohli rozhodnúť o aktualizácii európskeho zoznamu.

Aké sú hlavné výsledky procesu zostavovania zoznamu?

Zrevidovaný zoznam predstavuje vyvrcholenie dlhého a intenzívneho procesu dôkladnej analýzy a dialógu s tretími krajinami usmerňovaného Komisiou. Potvrďuje rolu EÚ ako svetového lídra v oblasti dobrej správy daňových záležitostí. Tento jasný, dôveryhodný a transparentný proces prináša ovocie: od decembra 2017 mnohé preverované krajiny zmenili svoje vnútroštátne právne predpisy a daňové systémy, aby vyhoveli medzinárodným normám.

Ide o spravodlivý proces: zoznam umožňuje sledovať dosiahnuté zlepšenia a uverejňovanie listov so záväzkami krajín na internete prispieva k transparentnosti. Týmto zoznamom EÚ a súvisiacim procesom sa vytvoril aj základ pre dialóg a spoluprácu s medzinárodnými partnermi EÚ, ktorý umožní riešiť problematiku otázok týkajúce sa ich daňových systémov a diskutovať o daňových záležitostiach spoločného záujmu.

Konkrétne sa týmto procesom zvýšili štandardy dobrej správy daňových záležitostí v globálnom meradle, jednak vďaka pozitívnym zmenám, ktoré zaviedli tretie krajiny a jednak tým, ako ovplyvnil medzinárodné kritériá pre krajiny s nulovou daňou.

Za posledný rok mnohé jurisdikcie zaviedli konkrétne opatrenia na odstránenie problémov, ktoré boli zistené v ich daňových systémoch. Problematickým otázkam, na ktoré Komisia upozornila, sa venovalo 60 krajín a odstránených bolo vyše 100 škodlivých režimov.

Krajiny s nulovou daňou zaviedli nové opatrenia s cieľom zaistiť adekvátnu mieru ekonomickej podstaty a výmenu informácií.

Vyššie 20 jurisdikcií podniklo kroky na zosúladenie svojich noriem daňovej transparentnosti s medzinárodnými normami, a do konca roka 2019 by tak malo urobiť ešte viac jurisdikcií.

Napokon, v dôsledku tohto procesu EÚ sa desiatky krajín prvýkrát dostali na medzinárodné fóra, ako je Globálne fórum OECD pre transparentnosť a Inkluzívny rámec OECD pre boj proti narúšaniu základu dane a presunu ziskov (BEPS).

Ktoré krajiny sú na aktualizovanom úniomom zozname nespolupracujúcich daňových jurisdikcií a prečo?

Na základe preverovania, ktoré uskutočnila Komisia, dnes ministri na čierny zoznam zapísali 15 krajín. Spomedzi nich neprijalo od [prijatia prvého čierneho zoznamu v roku 2017](#) žiadne záväzky 5 krajín: **Americká Samoa, Guam, Samoa, Trinidad a Tobago a Americké Panenské ostrovy**. Tri ďalšie krajiny, ktoré boli na čiernom zozname z roku 2017, boli presunuté na sivý zoznam, keďže prijali potrebné záväzky. Nepodnikli však žiadne kroky k ich splneniu, a tak sa znovu ocitli na čiernom zozname: **Barbados, Spojené arabské emiráty a Marshallove ostrovy**. Ďalších 7 krajín bolo presunutých zo sivého zoznamu na čierny z toho istého dôvodu: **Aruba, Belize, Bermudy, Fidži, Omán, Vanuatu a Dominika**.

EU LIST OF NON-COOPERATIVE TAX JURISDICTIONS

NO COMMITMENT TO ADDRESS EU'S CONCERNS

American Samoa
Guam
Samoa
US Virgin Islands

DID NOT DELIVER ON THEIR COMMITMENT ON TIME

Aruba
Barbados
Belize
Bermuda
Dominica
Fiji
Marshall Islands
Oman
United Arab Emirates
Vanuatu

MAJOR TRANSPARENCY CONCERNS

Trinidad & Tobago

■ JURISDICTION STAYED
IN ANNEX I (*Blacklist*)

■ JURISDICTION MOVED FROM ANNEX II
(*Greylist*) TO ANNEX I (*Blacklist*)

Ďalších 34 jurisdikcií už v rámci procesu zostavovania európskeho zoznamu podniklo mnoho pozitívnych krokov na splnenie požiadaviek. Na to, aby budúci rok neboli zaradené do zoznamu, by túto úlohu ale mali dokončiť do konca roka 2019. Komisia bude ich napredovanie naďalej pozorne sledovať. Ide o tieto krajiny: **Albánsko, Anguilla, Antigua a Barbuda, Arménsko, Austrália, Bahamy, Bosna a Hercegovina, Botswana, Britské Panenské ostrovy, Kapverdy, Kostarika, Curaçao, Kajmanie ostrovy, Cookove ostrovy, Svazijsko, Jordánsko, Maldivy, Maurícius, Maroko, Mongolsko, Čierna Hora, Namíbia, Severné Macedónsko, Nauru, Niue, Palau, Svätý Krištof a Nevis, Svätá Lucia, Srbsko, Seychely, Švajčiarsko, Thajsko, Turecko a Vietnam.**

V nadväznosti na záväzky z roku 2017 už mnohé krajiny pristúpili k sľubovaným reformám a zlepšeniam, pričom z pôvodného procesu preverovania sa mohlo z ďalšieho postupu vylúčiť 25 krajín: **Andorra, Bahrajn, Faerské ostrovy, Grónsko, Grenada, Guernsey, Hongkong, Ostrov Man, Jamajka, Jersey, Kórea, Lichtenštajnsko, OAO Macao, Malajzia, Montserrat, Nová Kaledónia, Panama, Peru, Katar, San Maríno, Svätý Vincent a Grenadíny, Taiwan, Tunisko, Turks a Caicos a Uruguaj.**

Ako sa zoznam EÚ obsahujúci nespolupracujúce daňové jurisdikcie zostavuje?

Zoznam EÚ obsahujúci nespolupracujúce daňové jurisdikcie tvoria krajiny, ktoré buď nespĺnili svoje záväzky, pokiaľ ide o dodržiavanie kritérií dobrej správy vecí verejných, alebo takéto záväzky ani vôbec neprijali.

Mnohé ďalšie jurisdikcie v rámci procesu zostavovania európskeho zoznamu prijali na najvyššej úrovni záväzok, že budú dodržiavať kritériá transparentnosti a spravodlivého zdaňovania a v dôsledku toho sa naďalej monitorujú. Väčšina týchto krajín mala svoje záväzky splniť do 31. decembra 2018, pričom ôsmim rozvojovým krajinám bez finančného centra sa na vyhovenie niektorým kritériám poskytol rok navyše.

Komisia monitorovala napredovanie krajín počas celého roka 2018 a o každom novom vývoji informovala členské štáty v skupine pre kódex správania. Takisto bola v úzkom styku s OECD a v rámci monitorovacieho procesu brala do úvahy jej hodnotenia týkajúce sa noriem transparentnosti a daňových režimov jednotlivých krajín.

Komisia potom musela posúdiť, či si jurisdikcie do konca roka 2018 primerane splnili svoje záväzky alebo nie. Na základe toho skupina pre kódex správania ministrom financií EÚ odporučila na schválenie aktualizovaný zoznam nespolupracujúcich daňových jurisdikcií.

Aké kritériá sa v procese zostavovania zoznamu použili?

Kritériá na zostavovanie zoznamu EÚ zodpovedajú medzinárodným normám a odzrkadľujú normy dobrej správy vecí verejných, ktoré dodržiavajú aj samotné členské štáty. Týmito kritériami sú:

- **Transparentnosť:** Daná krajina by mala dodržiavať medzinárodné normy týkajúce sa automatickej výmeny informácií a výmeny informácií na požiadanie. Takisto by s cieľom uľahčiť výmenu týchto informácií mala mať ratifikovaný mnohostranný dohovor OECD alebo podpísané bilaterálne dohody so všetkými členskými štátmi. Do júna 2019 EÚ vyžaduje, aby boli z troch kritérií transparentnosti splnené aspoň dve. Následne budú musieť krajiny vyhovieť všetkým požiadavkám na transparentnosť, ak nechcú byť zaradené do zoznamu.
- **Spravodlivá daňová súťaž:** Krajina by nemala mať škodlivé daňové režimy, ktoré sú v rozpore so zásadami kódexu správania EÚ alebo fóra OECD o škodlivých daňových praktikách. Krajiny, ktoré sa rozhodnú nemať žiadnu alebo mať nulovú sadzbu dane z príjmov právnických osôb, by mali zabezpečiť, aby sa tým nepodporovali umelo vytvorené offshore štruktúry, ktoré nevyvíjajú skutočnú hospodársku činnosť. Mali by preto zaviesť osobitné požiadavky týkajúce sa ekonomickej podstaty a opatrenia zabezpečujúce transparentnosť.
- **Implementovanie projektu BEPS** Krajina sa musí zaviazat' k zavedeniu minimálnych noriem OECD týkajúcich sa narúšania základu dane a presunu ziskov (BEPS). Implementovanie týchto minimálnych noriem v jurisdikciách sa monitoruje od roku 2019, počnúc podávaním správ podľa jednotlivých krajín.

Kto bol zodpovedný za monitorovanie príslušných krajín a aktualizáciu zoznamu EÚ?

Proces zostavovania zoznamu riadi skupina pre kódex správania v oblasti zdaňovania podnikov, a to na základe intenzívneho procesu analýzy a dialógu vedeného Komisiou.

V roku 2018 Komisia monitorovala kroky, ktoré tretie krajiny vykonali s cieľom splniť svoje záväzky v rámci procesu zostavovania zoznamu EÚ. Vykonala analýzu prijatých opatrení, aby zabezpečila, že sú plne v súlade s požiadavkami, a skupine pre kódex správania pravidelne predkladala správy o pokroku. Komisia takisto úzko spolupracovala s OECD, aby zabezpečila čo najväčší súlad úsilia EÚ s medzinárodnou činnosťou a aby získala aktuálne informácie o posúdení určitých jurisdikcií zo strany OECD.

O tom, či by daná jurisdikcia mala byť zaradená do zoznamu EÚ, rozhoduje na základe posúdení Komisie skupina pre kódex správania, ktorá potom vydá odporúčanie ministrom financií EÚ.

Mali tretie krajiny možnosť predložiť svoje argumenty?

Áno. Komisia je presvedčená, že proces zostavovania zoznamu EÚ musí byť čo najspravodlivejší, najtransparentnejší a najdôveryhodnejší. Považovala za prioritu, aby príslušné krajiny celý proces chápali a mohli v prípade potreby žiadať o objasnenie a technické poradenstvo.

V priebehu roka 2018 Komisia udržiavala rozsiahle kontakty s príslušnými jurisdikciami na technickej, politickej a diplomatickej úrovni. Otvorené a konštruktívne dialógy s nimi v mene členských štátov viedol aj predseda skupiny pre kódex správania. Okrem toho Komisia a ESVČ navštívili mnoho príslušných jurisdikcií a regiónov, aby umožnili osobný dialóg o procese zostavovania zoznamu EÚ.

Jurisdikcie boli v každej fáze podporované v tom, aby spolupracovali s EÚ, poskytovali všetky relevantné informácie a požadovali potrebné vysvetlenia. Každá krajina mala príležitosť vyjadriť svoj postoj, riešiť možné obavy a diskutovať o tom, ako prehĺbiť spoluprácu s EÚ v daňových záležitostiach. Komisia poskytla spätnú väzbu alebo informácie od jurisdikcií skupine pre kódex správania, ktorá ich zohľadnila pri svojom konečnom rozhodovaní.

Prečo niektoré krajiny dostali viac času na splnenie svojich záväzkov?

V určitých osobitných prípadoch sa členské štáty dohodli, že jurisdikciám spĺňajúcim prísne podmienky, ktoré nestihli dokončiť reformy v termíne do konca roku 2018, poskytnú viac času. Šlo o tieto prípady:

- Krajiny s daňovými režimami pre činnosti, ktoré nie sú vysoko mobilné, ako sú výrobné činnosti. Podmienkou predĺženia lehoty bolo, že príslušná jurisdikcia podnikla konkrétne kroky na začatie reformy a verejne ju oznámila vrátane jasného dátumu uskutočnenia.
- Krajiny s ústavnými/inštitucionálnymi obmedzeniami, ktoré napríklad nemali vládu, čo im zabránilo prijať požadované reformy v stanovenej lehote. V týchto prípadoch bola lehota predĺžená len vtedy, ak príslušné jurisdikcie poskytli dôveryhodný dôkaz o ich ústavných obmedzeniach, predložili prijateľné návrhy právnych predpisov a poskytli jasný časový rámec na dokončenie reforiem.

Rozvojové krajiny, ktoré nemajú finančné centrum, už skôr dostali viac času (do konca roka 2019) na splnenie záväzkov týkajúcich sa transparentnosti a kritérií proti narúšaniu základu dane a presunu ziskov.

Áké sankcie sa budú uplatňovať na krajiny uvedené na čiernom zozname?

Komisia na úrovni EÚ zaviedla a navrhla nové opatrenia, ktoré zabezpečia, že zoznam EÚ bude mať skutočný vplyv.

Po prvé, [zoznam EÚ je teraz prepojený s financovaním EÚ](#) podľa nových ustanovení v nariadení o rozpočtových pravidlách a v Európskom fonde pre udržateľný rozvoj (EFSD), Európskom fonde pre strategické investície (EFSI) a mandáte na poskytovanie vonkajších úverov (ELM). Finančné prostriedky z týchto nástrojov sa nemôžu čerpať cez subjekty v krajinách na zozname.

Po druhé, prepojenie so zoznamom EÚ je zakotvené aj v iných príslušných legislatívnych návrhoch. Napríklad podľa nových požiadaviek EÚ na transparentnosť pre sprostredkovateľov sa budú musieť daňové schémy zahŕňajúce krajinu zo zoznamu EÚ automaticky oznamovať daňovým orgánom. Návrh na verejné podávanie správ podľa jednotlivých krajín takisto zahŕňa prísnejšie požiadavky na podávanie správ pre nadnárodné spoločnosti, ktoré pôsobia v jurisdikciách uvedených na zozname. Komisia skúma právne predpisy aj v iných oblastiach politiky, aby zistila, kde možno zaviesť ďalšie dôsledky pre krajiny uvedené na zozname.

Okrem ustanovení na úrovni EÚ sa členské štáty dohodli na sankciách, ktoré sa majú uplatňovať voči jurisdikciám uvedeným na zozname na vnútroštátnej úrovni. Patria medzi ne opatrenia, ako sú zintenzívnené monitorovanie a audity, zrážkové dane, osobitné požiadavky na dokumentáciu a ustanovenia proti zneužívaniu. Komisia naliehavo vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie a dohodli sa na o silných, záväzných a koordinovaných ochranných opatreniach, a to čo najskôr, aby mal zoznam EÚ ešte väčší dosah.

Ako môže byť krajina vyradená zo zoznamu EÚ?

Krajina bude zo zoznamu odstránená po tom, ako vyrieši problémy, ktoré znepokojujú EÚ, a v plnej miere zosúladí svoj daňový systém s požadovanými kritériami dobrej správy vecí verejných. Za aktualizáciu zoznamu EÚ a vydávanie odporúčaní Rade, aby bola krajina zo zoznamu vyradená, zodpovedá skupina pre kódex správania.

Je zoznam EÚ v súlade s medzinárodnou agendou pre dobrú správu v daňových záležitostiach?

Áno, zoznam EÚ jednoznačne podporuje medzinárodnú agendu pre dobrú správu v daňových záležitostiach. Kritériá na zaradenie do zoznamu EÚ zodpovedajú medzinárodne dohodnutým štandardom a splnením týchto štandardov môžu krajiny zabrániť svojmu zaradeniu do zoznamu. V rámci procesu monitorovania EÚ takisto zohľadnila posúdenia OECD týkajúce sa noriem transparentnosti a daňových režimov krajín. Komisia a členské štáty boli s OECD počas zostavovania zoznamu v úzkom a pravidelnom kontakte tak, aby sa činnosť EÚ a medzinárodné úsilie v tejto oblasti naďalej vzájomne dopĺňali.

Agenda EÚ a medzinárodná agenda pre dobrú správu vecí verejných sa navzájom posilňujú. OECD napríklad nedávno do medzinárodných noriem dobrej správy vecí verejných v daňových záležitostiach začlenila kritérium pre jurisdikcie s nulovou daňou, ktoré bolo pôvodne vypracované pre proces zostavovania zoznamu EÚ. Toto kritérium zabezpečí, aby krajiny, ktoré nemajú žiadnu alebo majú veľmi nízku daň z príjmov neľahčovali presúvanie ziskov spoločností do offshore štruktúr bez akejkoľvek ekonomickej podstaty.

Bude sa zoznam EÚ v budúcnosti vzťahovať na viac krajín?

Áno. V roku 2018 sa členské štáty dohodli, že rozsah procesu preverovania a monitorovania v súvislosti so zoznamom EÚ rozšíria. Rozhodli sa začať s dosiaľ nezahrnutými krajinami G20, konkrétne s Ruskom, Mexikom a Argentínou. Tieto krajiny budú v roku 2019 preverené, aby sa zistilo, či v ich daňových systémoch existujú nejaké nedostatky. Ak áno, budú vyzvané, aby prijali záväzky na ich odstránenie. Od roku 2020 budú do rozsahu pôsobnosti zoznamu zahrnuté ďalšie krajiny.

Viac informácií nájdete v [tlačovej správe](#).

MEMO/19/1629

Kontaktné osoby pre médiá:

[Johannes BAHRKE](#) (+32 2 295 86 15)

[Patrick McCullough](#) (+32 229 87183)

Pre verejnosť: [Europe Direct](#) telefonicky na čísle [00 800 67 89 10 11](#) alebo [e-mailom](#)